De Grondslagen van het Revolutionair Syndikalisme

Vert. H. E.

5 CENT

Uitg. „De Fakkel"

AMSTERDAM - 1922

Het revolutionair syndikalisme is de belichaming van die richting in de moderne arbeidersbeweging, die een vereeniging van hand- en hoofdarbeiders van alle kategorieën nastreeft, om deze langs den weg van direkte en revolutionaire akties te bevrijden van het juk van loonslavernij en van het staatsapparaat en ze voor te bereiden voor een reorganisatie van de maatschappij op den basis van het vrijheidslievend, socialisme. In tegenstelling tot de socialistische arbeiderspartijen der verschillende landen, is het 't syndikalisme er niet om te doen, de arbeiders in bepaalde politieke lichamen te organiseeren; zijn organisatorische strevingen zijn er veel meer op ingesteld, de arbeiders in hun eigenschap van producenten te vereenigen en hun altijd opnieuw voor oogen te houden, dat in laatste instantie van hun produktiviteit het geheele bestaan van elke maatschappelijke ordening afhangt. Om deze reden wendt zich het revolutionair syndikalisme niet tot de verschillende politieke schakeeringen en frakties onder de arbeiders, maar tot den arbeider zelf als schepper van maatschappelijke waarden — tot den mijnwerker, den mechanicus, den spoorwegarbeider, den zeeman, den veldarbeider, den technicus, den chemicus — kortom tot alle produktieve elementen, wiens scheppende bezigheid elken dag weer, het sociale leven verjongt en staande houdt. Het is dus de ekonomische vereeniging der arbeiders, die zijn pleitbezorgers voor oogen zweeft en waarin zij de wezenlijke voorwaarde voor de bevrijding der proletarische klasse zien, terwijl hun de politiek der zoogenaamde arbeiderspartijen als het ontbindende element in de arbeidersbeweging voorkomt, die deze bevrijding hinderlijk in den weg staat.

Het revolutionair syndikalisme is een klasse-beweging en als zoodanig staat het op den bodem van den revolutionairen klassenstrijd en van de direkte aktie. Zijn taak is een dubbele: eenerzijds is zij, den algemeenen toestand der arbeiders binnen het raam der bestaande kapitalistische maatschappijordening zoo gunstig mogelijk te doen zijn en door de aanwending van revolutionaire strijdmiddelen, zooals stakingen, boykot, sabotage, enz. den arbeid tegen de aanslagen van ondernemers en staat te beschermen; anderzijds is zij, een nieuwe sociale orde der dingen voor te bereiden en praktisch door te voeren, waarin het beheer over het geheele ekonomische en sociale leven in de handen der arbeiders zelf zal berusten. En het is déze taak, die aan het revolutionair syndikalisme zijn bizonder kenmerk en zijn geschiedkundige beteekenis voor de toekomst geeft. Want slechts in de van revolutionairen geest doordrongen ekonomische organisaties der arbeiders kan zich de reorganisatie der maatschappij voorbereiden en in het gegeven moment een vaste gestalte aannemen.

De geweldige gebeurtenissen, die zich in den loop der laatste vier jaren in Rusland en Middel-Europa hebben afgespeeld, zijn er sprekende bewijzen voor, dat politieke partijen, beheerscht door oude overleveringen van het burgerdom, weliswaar in staat zijn, de staatsmacht te veroveren, maar tot ekonomische en sociale reorganisatie van het maatschappelijk organisme alle geschiktheid missen. Sociale bewegingen en omscheppingen der maatschappij worden niet gemaakt door staatsdekreten en verordenringen van boven af, zij ontwikkelen zich uit de schoot der massa, uit de vrije werking van alle scheppende krachten in het volk, welke door de op schablonenwerk en dood-mechaniseeren ingestelde routine van een regeering, hoe revolutionair die zich ook voordoen moge, geremd en langzamerhand geheel verstikt wordt. Juist Rusland heeft ons in deze een waarschuwend voorbeeld gegeven, waarvan de onheilvolle gevolgen voor de geheele internationale arbeidersbeweging op dit oogenblik nog niet ten volle te overzien zijn.

Tegenover de politiek van den staat en de partijen stelt het revolutionair syndikalisme de ekonomische politiek van den georganiseerden arbeid, tegenover de ontbindende bezigheid der beroepspolitiekers, het konstruktieve beheer van ekonomische organisaties. Op dit doel moet reeds nu de geheele socialistische opvoeding der massa's ingesteld worden. Het gaat er niet om, den arbeiders de middelen en wegen aan te wijzen, die men als noodzakelijk en dienstig beschouwt om een politieke partij in het bezit der staatsmacht te stellen, maar daarom, hun te leeren, hoe men een bedrijf beheert, de produktie volgens nieuwe zienswijzen reorganiseert en de bestaande tegenstelling tusschen landarbeid en industrie uit den weg ruimt. Met één woord, niet om de verovering der politieke macht gaat het voor de arbeiders, maar om de verovering van de bedrijven en van grond en bodem.

De revolutionaire syndikalisten zijn de meening toegedaan, dat elke nieuwe ekonomische vorm een nieuwe vorm van politieke organisatie met zich brengt, ja, zich slechts in dezen nieuwen politieken vorm van het maatschappelijk leven ten volle kan doorzetten en ontwikkelen. Zoo vond het gildensysteem van de Middeleeuwen zijn politieke uitdrukking in de vrije stad, het feodalsme en het systeem der hoorigheid had het absolute koningschap van noode en de ekonomische vorm van het kapitalisme den modernen vertegenwoordigenden staat. Het is dus duidelijk, dat de socialistische produktiewijze haren bizonderen politieken organisatievorm uitwerken en ontwikkelen moet, wil zij niet van het begin af tot onvruchtbaarheid gedoemd zijn. Deze nieuwe vorm van politieke organisatie der toekomst kan niet willekeurig aan het verleden ontleend, noch uit den tegenwoordigen tijd willekeurig nagebootst worden; zij moet onmiddellijk opgroeien uit de nieuwe indeeling van het

geheele maatschappelijk leven en daarin haar natuurlijke grondvesting en steun vinden. Tezamen met het systeem van monopolie en uitbuiting der massa's moet ook het systeem van politiek voogdijschap en heerschappij, dat daardoor bepaald wordt, verdwijnen of — om met Saint Simon te spreken — de kunst menschen te regeeren moet vervangen worden door de kunst dingen te exploiteeren.

Een socialistische produktiewijze, waarbij het geheele beheer der maatschappelijke produktie en distributie is in handen van het arbeidende volk, kan zich nooit binnen de starre grenzen van een politiek dwangapparaat doorzetten, — ze moet haar natuurlijke politieke aanvulling veelmeer direkt in de bedrijven, in de verschillende takken van industrie, en in de landbouwbedrijven hebben en vindt in het raden-systeem haar volmaaktste uitdrukking. Echter moet elke uiterlijke macht over de raden en elke beheersching en voogdijschap er over door politieke partijen of door bepaalde groepen socialistische beroepspolitiekers a priori uitgeschakeld worden, wanneer niet de sociale reorganisatie reeds bij haar eerste schreden gestoord en op staatskapitalistische zijwegen geraken wil.

De bewering der socialistische partijpolitiekers, dat de verovering en instandhouding van de staatsmachine minstens voor den tijd van den „overgang" noodzakelijk en onontbeerlijk is, berust op volkomen valsche vooronderstellingen en zuiver burgerlijken gedachtegang. De geschiedenis kent geen „overgangsperioden", maar alleen primitieve of hoogere vormen van ontwikkeling. Elke nieuwe maatschappijordening is in haar oorspronkelijke uitdrukkingsvormen natuurlijkerwijze primitief en onvolledig; desniettemin moeten de kiemen voor haar latere ontwikkeling en al haar latere mogelijkheden in elk van de nieuw geschapen instellingen aanwezig zijn, evenals in een embryo reeds het geheele dier of de geheele plant aanwezig is.

Elke poging, aan een nieuwe ordening der dingen wezenlijke bestanddeelen van een oud en overleefd systeem toe te willen voegen, heeft tot nu toe steeds tot dezelfde resultaten gevoerd: òf dergelijke pogingen werden door de nieuwe ontwikkeling van de sociale levensverschijnselen in het begin reeds verijdeld, òf de teere beginsels en kiemen van het nieuwe werden door de starre vormen van het overleefde zoo sterk beklemd, en in haar natuurlijke ontwikkeling geremd, dat haar innerlijke levenskracht langzamerhand afstierf en ten gronde gaan moest.

De verdedigers van het revolutionair syndikalisme verwerpen daarom het standpunt van de verschillende socialistische partijen, dat men in tijden van maatschappelijke omwentelingen het geheele staatsapparaat met al zijn noodlottige en geestelooze funkties tot verdediging van de revolutie in stand houden moet; zij zien veel meer in alle pogingen van dien aard het grootste gevaar voor het eindelijke succes van de revolutie en

onvermijdelijk de basis voor het ontstaan van een nieuw onderdrukkingssysteem. De revolutionaire syndikalisten zijn van meening, dat tegelijk met het monopolie van het bezit ook het monopolie van de macht verdwijnen moet. Op grond hiervan streven zij niet naar verovering van den staat, maar naar diens uitschakeling op alle gebieden van de menschelijke samenleving, en zien hierin één der wezenlijkste voorwaarden voor de verwerkelijking van het socialisme. Het revolutionair syndikalisme is dus wat zijn politieke wezen betreft anti-staatsch en een uitgesproken tegenstander van elke heerschappij, onder welk masker zich die ook verbergen moge.

In zijn organisatorische methoden is het revolutionair syndikalisme tegenstander van alle centralistische strevingen in de arbeidersbeweging en voorstander van een samenvatting der sociale krachten op den basis van het federalisme. Elk politiek centralisme is volgens zijn innerlijk wezen de extreme belichaming van dàt systeem, dat de regeling van de aangelegenheden van allen opdraagt aan enkele weinigen en dat door den staat en de kerk in de menschelijke geschiedenis ingevoerd werd. Het centralisme is het ijzeren bestanddeel van elk regeeringssysteem, waarbij het totaal onverschillig is, of zich dit in den staat, in de partij of in de centralistisch gevormde organisaties der arbeiders gelden doet. Altijd en overal wordt het afzonderlijke lid tot een hersenlooze marionet, die van bovenaf bestuurd en geleid wordt, een dood rad in een groot mechanisme. En hoe meer omvattend de funkties van zulke organisaties worden, hoe onheilvoller treden de onvermijdelijke gevolgen van het centralisme aan den dag. De belangen van het algemeen moeten voor de privilegies van kleine minderheden het veld ruimen, de initiatieven van onderaf voor het bevel van boven, de verscheidenheid voor de uniformiteit, de opvoeding van de persoonlijkheid moet wijken voor de geestelooze dressuur.

Doordat het revolutionaire socialisme het zwaartepunt van zijn werkzaamheid niet op de regeering van menschen, maar op de exploitatie van dingen legt, is het zijn voornaamste taak, de geestelijke zelfstandigheid en het persoonlijke verantwoordelijkheidsgevoel der arbeiders te versterken, hun scheppende instinkten en vaardigheden wakker te roepen en de innerlijke overtuiging der individuen sterk te maken. Om de menschen het geregeerd worden op de één of andere wijze smakelijk te maken, is niet veel noodig: een paar dozijn politieke slagwoorden zijn voldoende. Wie echter met de konstruktieve vaardigheden der individuen rekent, moet hun noodwendigerwijs andere dingen bieden, om hun dadendrift te wekken en hen tot dieper begrip van de socialistische ideeën aan te sporen. Daartoe is echter de centralistische organisatie niet in staat, omdat bij haar, evenals bij de opvoedingsmethoden van

den staat, alles op geestelooze routine en dorre mechanisee-ring der begrippen ingesteld is.

Slechts de federalistische organisatie, die op de gemeen-schappelijke belangen en op de vrije overeenkomsten van alle aangesloten lichamen gegrondvest is, is hiertoe in staat. Fede-ralisme wil zeggen, organisatie van onder naar boven, organisch samenwerken van de krachten naar een gemeenschappelijk doel en vast aaneengesloten blijven op grond van vrij aange-gane verdragen. Men mag het federalisme niet met particula-risme verwisselen, zooals dit in vele radikale arbeiderskringen vaak het geval is, die van het ééne uiterste in het andere vervallen zijn en den bodem der levende werkelijkheid onder de voeten verloren hebben. Federalisme wil geen versplintering van krachten of chaotisch door elkaar woelen, maar planmatig samenwerken van alle leden aan hetzelfde lichaam tot welzijn van het geheel.

Als principieele tegenstanders van den staat verwerpen de revolutionaire syndikalisten elke parlementaire werkzaamheid, wier wezenskern het kompromis met de bestaande maatschap-pijordening is. Voor de verschillende klassen, die op den bodem van de huidige maatschappijordending staan, is het parlementa-risme de normale uitdrukking van hun politieke bezigheid. Tusschen deze klassen en de politieke partijen, waarin zich hun belangen belichamen, bestaat in werkelijkheid geen wezenlijk onderscheid. De burgerlijke partijen, van de konservatieven af, tot de demokraten toe, onderscheiden zich absoluut niet, wat het innerlijk wezen hunner doeleinden betreft, maar alleen in den vorm, waarin zij hun streven tot uiting willen brengen. Alle burgerlijke partijen staan op den bodem van het privaat-kapitaal en den modernen klasse-staat, en de tegenstelling tusschen hen draait uitsluitend om de uiterlijke vormen van deze instelling, nooit om hun bestaan zelf. Voor de partijen, die dus principieel op den bodem van de kapitalistische maat-schappijordening staan, is het parlementarisme een uiterst nuttige en doelmatige instelling voor vredige oplossing van hun kleinere tegenstellingen. Geheel anders staan echter deze dingen voor de werkende bevolking, die onder den vloek van de loonslavernij hun bestaan moeten zien te rekken. Voor het proletariaat van velden, fabrieken en werkplaatsen is het soci-alisme de eenige redding; voor hem is de sociale vraag in de eerste plaats een ekonomische en geen zuiver politieke vraag. Tusschen het proletariaat en het burgerdom bestaan niet slechts formeele, maar diep in het wezen der dingen gewortelde prin-cipieele tegenstellingen. Voor de burgerlijke partijen zijn het privaat-monopolie en de politieke klasse-staat de verzoenende en steeds weer verbindende elementen; voor de breede massa's der loonslaven echter is het bestaan van deze instituten het fundament van hun knechtschap en hun maatschappelijke on-

mondigheid. Op grond hiervan is elke poging tot parlementeeren, tot bemiddelen en vereffenen, in de kiem reeds kontra-revolutionair in den zin van het socialisme, daar het tusschen socialisme en kapitalisme om tegenstellingen gaat, die geen vergelijk toelaten. Het meest vrije kiesrecht kan deze tegenstelling niet opheffen, daar elke politieke vrijheid zonder ekonomische gelijkheid niet anders is dan leugen, bedrog en zelfverblinding.

Het revolutionaire syndikalisme verwerpt alle willekeurig getrokken politieke en nationale grenzen en ziet in het nationalisme niet anders dan de religie van den modernen staat, waarachter zich ten slotte niets anders verbergt dan het materiëel belang van de bezittende klasse. Om dezelfde reden bestrijdt het het militarisme in elken vorm en beschouwt de anti-militaristische propaganda als één van zijn gewichtigste opgaven in den strijd tegen het bestaande systeem. Daartoe behoort in de eerste plaats de persoonlijke dienstweigering en in het bizonder de georganiseerde boykot door de arbeiders van de vervaardiging van oorlogstuig.

De revolutionaire syndikalisten staan op den bodem van de direkte aktie en ondersteunen elken strijd van het volk, die met hun doeleinden: de afschaffing van het ekonomisch monopolie en de geweldheerschappij van den staat, niet in tegenstelling zijn. Haar hoogste en werkzaamste uitdrukking vindt de direkte aktie in de sociale algemeene werkstaking, die terzelfder tijd de inleiding tot de sociale revolutie zijn zal. Tegenstanders van elk georganiseerd geweld in de hand van welke regeering ook, ontkennen de syndikalisten niet, dat in den beslissenden strijd tusschen het kapitalistisch heden en de socialistische toekomst niet alles zonder wrijving zal verloopen. Zij accepteeren daarom het geweld als verdedigingsmiddel tegen de geweldmethoden der regeerende klasse in den strijd om de bezetting der bedrijven en van grond en bodem door het revolutionaire volk. Evenals de onteigening der fabrieken en van het land door de revolutionaire ekonomische organisaties der arbeiders praktisch uitgevoerd en in de banen van maatschappelijke reorganisatie gevoerd worden moet, — zoo mag ook de verdediging der revolutie niet overgelaten worden aan een bepaalde militaire organisatie, die slechts een werktuig in de handen van nieuwe machthebbers en daarom een voortdurend gevaar voor de veroveringen der revolutie beteekenen zou, — zij moet toevertrouwd worden aan de massa's zelf en hare ekonomische organen, op haar glorierijken weg naar vrijheid en socialisme.

Slechts in de revolutionaire ekonomische organisatie van het werkende volk ligt de hefboom voor zijn bevrijding en de scheppende kracht tot wederopbouw der maatschappij in den zin van het vrijheidlievend socialisme.